

ความสัมพันธ์ระหว่างสัพปุริสธรรมกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหาร
ของหัวหน้าสถานีอนามัย ในเขต 12

Relationships between "Sappurisa-dhamma" and Performances in Administrative
Process of the Chiefs of Health Centres in Region XII

กำธร มิตรเปรียญ

Kumthon Mitparean

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Education Thesis in Community Development Education

Prince of Songkla University

2541

Order Key	16922
BIB Key	110402

เลขหมู่	RD990.T53 N13 2541
เลขทะเบียน	
	5/พ.ย. 2541

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างสัปปริสธรรมกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารของหัวหน้าสถานีนอนามัย ในเขต 12
ผู้เขียน	นายกำธร มิตรเปรียญ
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
ปีการศึกษา	2541

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการปฏิบัติตนตามหลักสัปปริสธรรมและระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารของหัวหน้าสถานีนอนามัย ในเขต 12 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามหลักสัปปริสธรรมกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารของหัวหน้าสถานีนอนามัย ในเขต 12 3) ค้นหาอุปลักษณะภายในของสัปปริสธรรมที่มีอิทธิพลในการพยากรณ์การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารของหัวหน้าสถานีนอนามัย ในเขต 12 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คน ได้มาจากการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จากประชากร 742 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักสัปปริสธรรม ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติตนตามหลักสัปปริสธรรมและระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารของหัวหน้าสถานีนอนามัย ในเขต 12 อยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติตนตามหลักสัปปริสธรรมกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารของหัวหน้าสถานีนอนามัย ในเขต 12 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหาร พบว่า การปฏิบัติตนตามหลักสัปปริสธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยความสัมพันธ์กับด้านการวางแผน ด้านการจัดบุคลากร ด้านการประสานงาน ด้านการรายงาน และด้านการงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความสัมพันธ์กับด้านการจัดองค์การและด้านการอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับสูง

3. อุปลักษณะภายในของสัปปริสธรรมที่มีอิทธิพลในการพยากรณ์การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารของหัวหน้าสถานีอนามัย ในเขต 12 จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอ (Stepwise Multiple Regression Analysis) มีตามลำดับดังนี้ 1) การรู้จักบุคคล 2) การรู้จักเหตุ 3) การรู้จักกาล 4) การรู้จักตน โดยสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารได้ร้อยละ 66.61 ดังสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบต่อไปนี้

การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหาร = $.1264 + .4557(\text{การรู้จักบุคคล}) + .1876(\text{การรู้จักเหตุ}) + .1442(\text{การรู้จักกาล}) + .1541(\text{การรู้จักตน})$

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานสาธารณสุขควรใช้หลักสัปปริสธรรมเป็นแกนกลางในการฝึกอบรมต่าง ๆ และควรเน้นการพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขให้เป็นผู้ปฏิบัติตนตามคุณธรรมสัปปริสธรรมในการดำเนินชีวิต เพื่อจะได้ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพยิ่งขึ้น

Thesis Title	Relationships between “Sappurisa-dhamma” and Performances in Administrative Process of the Chiefs of Health Centres in Region XII
Author	Mr. Kumthon Mitparean
Major Program	Community Development Education
Academic Year	1998

Abstract

This research was intended 1) to study the level of conduct according to “Sappurisa-dhamma” and the level of performances in the administrative process of the chiefs of health centres in Region 12, 2) to examine the degree of relationships between their conduct according to “Sappurisa-dhamma” and their performances in the administrative process, 3) to identify the internal characteristics of “Sappurisa-dhamma”, which are influential to the prediction of their performances in the administrative process. The subjects of the study were 260 chiefs of the health centres selected by the proportional random sampling from 742 chiefs of the health centres in this region. The instrument for data collection was a questionnaire consisting 3 parts: Part 1 was an inventory of the respondents’ background information, Part 2 was a rating-scale about their conduct according to “Sappurisa-dhamma”, and Part 3 was a rating-scale about their performances in the administrative process. The analysis of data was based on percentages, arithmetic means, standard deviations, correlation coefficients, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follows:

1. The level of conduct according to “Sappurisa-dhamma” and the level of performances in the administrative process of the chiefs of health centres in Region 12 were high.

2. The level of their conduct according to “Sappurisa-dhamma” was significantly related to their performances in the administrative process at .001. The relationship was highly positive. Considering the types of performances, it was found that the relationships between their conduct and every type of performances were significantly positive at .001 level, and those for planning, staffing, coordinating, reporting, or budgeting were moderate, while those for organizing and directing were in the high level.

3. The internal characteristics of “Sappurisa-dhamma” that influenced the prediction of their performances, revealed by the stepwise multiple regression analysis, were 1) knowing the individuals, 2) knowing the cause, 3) knowing the time, and 4) knowing oneself, sequentially. The power of prediction was 66.61% of their performances in the administrative process. The prediction equation for unstandardized scores was as the following :

The performance in the administrative process = .1264 + .4557 (knowing the individuals) +.1876 (knowing the cause) +.1442 (knowing the time) + .1541(knowing oneself).

Suggestions :

From these results, it was suggested that the public health administrators should focus on “Sappurisa-dhamma” in training, and emphasize it in health staff development for the personnel to be able to use “Sappurisa-dhamma” in their lives, which can effect the quality of their performances.